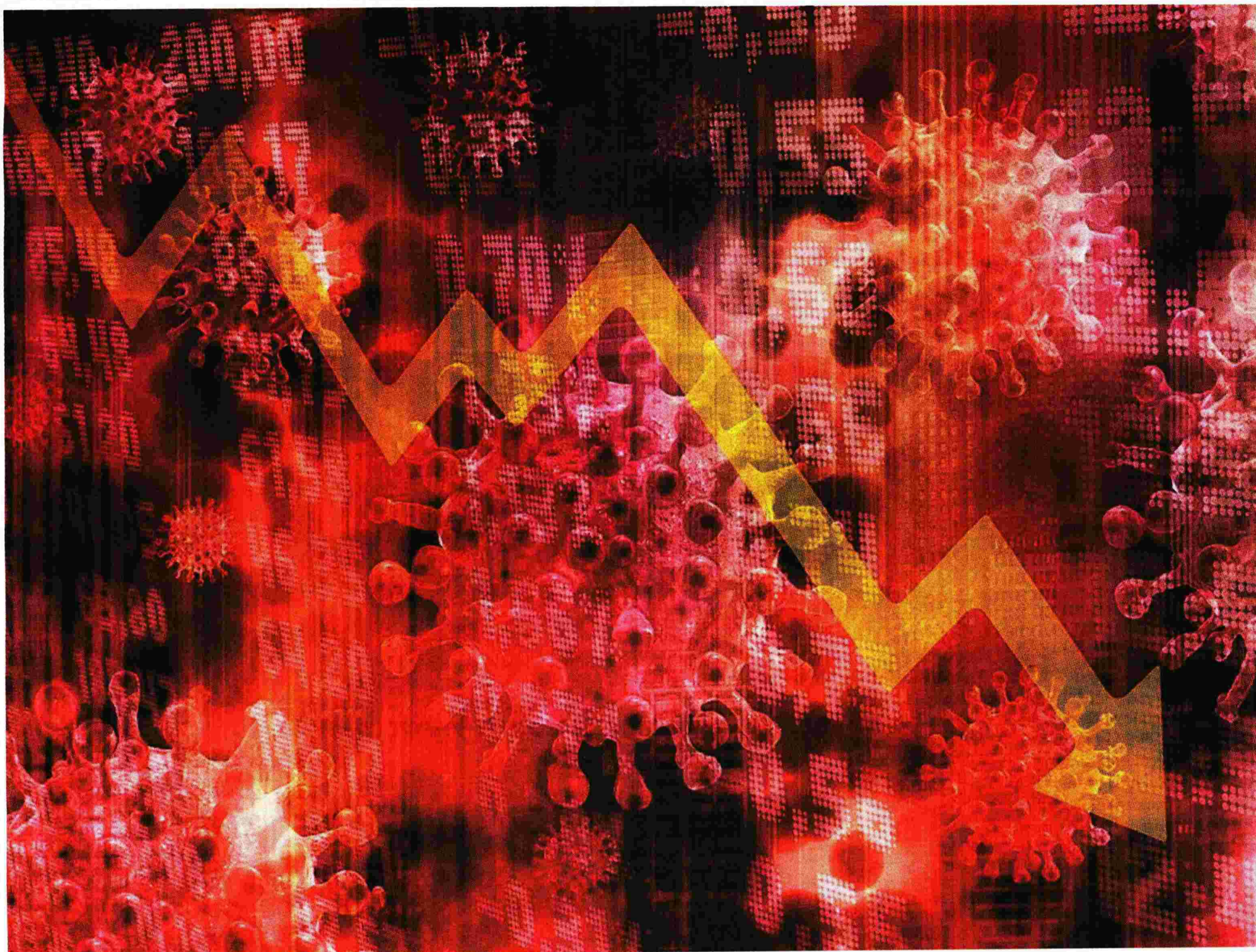

ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΥΦΕΣΗΣ ΚΡΙΝΕΙ ΤΟΝ ΤΕΛΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ

Μαραθώνιος επιβίωσης

Μαραθώνιο επιβίωσης καλούνται να... τρέξουν οι επιχειρήσεις σε τουρισμό, εστίαση και μεταποίηση, καθώς η πανδημία διαμόρφωσε μία πραγματικότητα επώδυνη για όλους. Οι τζίροι βρίσκονται σε ελεύθερη πτώση, τα έσοδα από τον τουρισμό αναμένεται να πέσουν κατακόρυφα, οι μισθοί καταρρέουν, οι εργαζόμενοι βιώνουν έντονη εργασιακή ανασφάλεια με τις ευέλικτες μορφές εργασίας να κυριαρχούν. Οι συνέπειες του κορονοϊού στην πραγματική οικονομία τρομάζουν επιχειρήσεις και εργαζόμενους με το μέγεθος της ύφεσης να κρίνει και τον τελικό λογαριασμό της κρίσης που αφήνει πίσω της η πανδημία. Ενδεικτικών δυσκολιών που αντιμετωπίζει το επιχειρείν, είναι ότι βάσει έρευνας της ΓΣΕΒΕΕ είναι πιθανό το λουκέτο για 1 στις 3 επιχειρήσεις, παρά τα μέτρα που έχουν ληφθεί. Εκτιμάται, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, μέχρι το τέλος του έτους κινδυνεύουν να χαθούν περίπου 190.000 θέσεις εργασίας. Οι επιχειρήσεις «διψούν» για ρευστότητα και ενδεικτικό είναι το γεγονός πως οι αιτήσεις για τη β' φάση της επιστρεπτέας προκαταβολής ξεπέρασαν τις 117.000

Η πανδημία αφήνει ανεξίτηλο αποτύπωμα στην οικονομία - Πτώση ρεκόρ κατά 9 δισ. ευρώ του τζίρου των επιχειρήσεων - Ανησυχούν για το μέλλον οι εργαζόμενοι - Τι λένε στη «ΜτΚ» παράγοντες της αγοράς

M Του **Στέφανου Μαχτοίρα**

με το ποσό που θα διατεθεί να φτάνει το 1,4 δισ. ευρώ. Η οικονομική καταιγίδα που έφερε ο COVID-19 σκιαγραφείται ανάγλυφα στα στοιχεία της ελληνικής στατιστικής αρχής. Το δίμηνο Μαρτίου - Απριλίου ο κύκλος εργασιών (τζίρος) των επιχειρήσεων έκανε βουτιά κατά 9 δισ. ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο δίμηνο του 2019 και διαμορφώθηκε στα 31,286 δισ. ευρώ. Η αναστολή εργασιών 205.984 επιχειρήσεων (με λιανικό, χονδρικό εμπόριο, εστίαση, ξενοδοχεία να βιώνουν πιο έντονα τις συνέπειες της κρίσης) κατά την περίοδο της καραντίνας δείχνει το μέγεθος και την ένταση των συνεπειών του κορονοϊού στην παραγωγική δραστηριότητα. Πάντως, ψήγματα αισιοδοξίας προκύπτουν από τα στοιχεία του ΓΕΜΗ, σύμφωνα με τα οποία οι

επιχειρήσεις που έβαλαν λουκέτο το διάστημα Μαρτίου - Μαΐου ήταν 5.586 ενώ το αντίστοιχο περσινό διάστημα έφτασαν τις 10.338. Την κρίση που προκάλεσε η πανδημία ένιωσαν στο πετσί τους και οι εργαζόμενοι καθώς σύμφωνα με δημοσκόπηση που διενήργησε η ΓΣΕΕ μαζί με το Ινστιτούτο Εργασίας, 4 στους 10 αισθάνονται ανασφάλεια για το αν θα κρατήσουν τη θέση εργασίας, κάτι που αποτυπώνει την απορρύθμιση και την αβεβαιότητα που έχει φέρει στην αγορά εργασίας ο κορονοϊός. Ζοφερές είναι οι προβλέψεις και για τη «ναυαρχίδα» της ελληνικής οικονομίας, τον τουρισμό. Σύμφωνα με έκθεση της Ernst and Young, που επικαλείται εκτιμήσεις του υπουργείου, οι απώλειες εισπράξεων το 2020 θα προσεγγίσουν σχεδόν τα 10 δισ. ευρώ, ακόμη

και στο αισιόδοξο σενάριο (το 2019 οι εισπράξεις διαμορφώθηκαν στα 18,2 δισ. ευρώ). Η ζημιά για τα ελληνικά ξενοδοχεία υπολογίζεται στα 4,46 δισ. ευρώ. Η «ΜτΚ» δίνει τον λόγο στους ανθρώπους της αγοράς για να εκθέσουν τα προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, αλλά και να μας πουν πότε βλέπουν να έρχεται η πολυπόθητη ανάκαμψη.

SOS εκπέμπει η αγορά

«Αβεβαιότητα, ρευστότητα, μείωση πωλήσεων, αύξηση λειτουργικού κόστους (α' ύλης, μεταφορικά, ειδικά μέτρα) και αδυναμία υλοποίησης επενδύσεων», είναι οι βασικές προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν οι επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον πρόεδρο του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδας Αθανάσιο Σαββάκη.

«Η κυβέρνηση έχει ανταποκριθεί πλήρως στο ρόλο της και την αποστολή της, επιδεικνύοντας γρήγορα και σωστά ανατακταστικά, έτσι δηλαδή όπως αρμόζει σε μία κυβέρνηση που βρίσκεται αντιμέτωπη με μια πρωτόγνωρη, πολυδιάστατη παγκόσμια κρίση», επισημαίνει ο κ. Σαββάκης. «Ο ΣΒΕ, έχει προτείνει την επιτάχυνση

Η πιθανότητα έκρηξης λουκέτων στην αγορά από τον Σεπτέμβριο, θα εξαρτηθεί ευθέως από την ύπαρξη νέου κύματος της πανδημίας, το οποίο, αν συμβεί, θα είναι καταστροφικό για το σύνολο της οικονομίας μας

Αθανάσιος Σαββάκης
Πρόεδρος του Σύνδεσμου Βιομηχανιών Ελλάδας

των διαδικασιών για την απόδοση των οφειλόμενων επιδοτήσεων-επιχορηγήσεων για την υλοποίηση επενδυτικών ή λοιπών προγραμμάτων στις επιχειρήσεις», καθώς όπως αναφέρει, «η ρευστότητα των επιχειρήσεων μελών μας, αλλά και συνολικά, έχει επιδεινωθεί δραματικά. Πολλές επιχειρήσεις μέλη μας βρίσκονται σε εξαιρετικά δυσχερή κατάσταση, λόγω των πόρων που δέσμευσαν για επενδύσεις που έχουν υλοποιηθεί, είτε μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου, είτε μέσω προγραμμάτων του ΕΣΠΑ».

Ο Αθανάσιος Σαββάκης σημειώνει πως «η πιθανότητα έκρηξης λουκέτων στην αγορά από τον Σεπτέμβριο, θα εξαρτηθεί ευθέως από την ύπαρξη νέου κύματος της πανδημίας, το οποίο, αν συμβεί, θα είναι καταστροφικό για το σύνολο της οικονομίας μας». Υπογραμμίζει ταυτόχρονα ότι η κρίση «θα πρέπει να λειτουργήσει ως αφορμή για τον εξορθολογισμό του περιβάλλοντος δραστηριοποίησης της βιομηχανίας, που θα έχει ως «πυρήνα» την άρση των κυριότερων εμποδίων από το περιβάλλον δραστηριοποίησης, που μειώνουν καθημερινά τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των μεταποιητικών επιχειρήσεων της χώρας μας». Τα εμπόδια αυτά σχετίζονται με την «υψηλή φορολογία σε σχέση με ανταγωνίστριες χώρες, τέλη και εισφορές που πληρώνονται αναίτια, ασφαλιστικές εισφορές που είναι πλέον δυσβάσταχτες, υψηλό κόστος ενέργειας, δυσκολίες στην παροχή ρευστότητας μέσω του τραπεζικού συστήματος, αμφιλεγόμενο ως προς τη φιλικότητά του καθεστώς επενδύσεων».

Ο κ. Σαββάκης θεωρεί ότι «η βιομηχανία και η μεταποιητική δραστηριότητα θα πρέπει να λάβουν το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων από το ταμείο ανάκαμψης, αν θέλουμε πραγματικά να αποφύγουμε στο μέλλον δυσάρεστες καταστάσεις όπως αυτή που βίωσε η οικονομία μας κατά τη διάρκεια της πανδημίας». Παράλληλα, υποστηρίζει πως είναι παραπλανητική η άποψη πως «ο τουρισμός είναι η βαριά βιομηχανία της χώρας». Και είναι παραπλανητική, εξηγεί, διότι «η κοινή λογική υπαγορεύει ότι δεν μπορεί η οικονομία μιας

χώρας να έχει τόσο μεγάλη εξάρτηση από έναν και μόνον τομέα οικονομικής δραστηριότητας».

«Επαναβιομηχάνιση της πατρίδας μας»

Ο πρόεδρος του ΣΒΕ υποστηρίζει πως για να επιτευχθεί ο στόχος η βιομηχανία να συνεισφέρει κατά 10-15% στο ΑΕΠ έως το 2022, χρειάζεται «πολιτική βούληση για επαναβιομηχάνιση της πατρίδας μας και άρση των κυριότερων εμποδίων από το περιβάλλον δραστηριοποίησης, που μειώνουν καθημερινά τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας μας». Στο πλαίσιο αυτό προτείνει η μεταποίηση ως το 2022 να εισφέρει περισσότερο από το 10% στη δημιουργία ΑΕΠ για τη χώρα μας και την άσκηση έμμεσης κλαδικής βιομηχανικής πολιτικής, κατά το πρότυπο άλλων χωρών της ΕΕ, στην οποία προτεραιότητα ενίσχυσης θα έχουν δυναμικοί και εξωστρεφείς κλάδοι της μεταποίησης, οι οποίοι παράγουν και διαθέτουν διεθνώς ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες.

«Δεν στέκονται στο ύψος των περιστάσεων οι τράπεζες»

«Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλούνται να επαναλειτουργήσουν σε ένα δυσμενές περιβάλλον, που χαρακτηρίζεται από ύφεση και μείωση της κατανάλωσης ενώ πρέπει να καλύψουν λειτουργικά έξοδα και να κρατηθούν στη ζωή την ώρα που η ενίσχυση της ρευστότητας είναι ανύπαρκτη» αναφέρει ο πρόεδρος του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, Αναστάσιος Καπνοπώλης.

Η πρωτοβουλία της κυβέρνησης για ένα μεγάλο πρόγραμμα εγγυήσεων και επιδοτήσεων από το κράτος, ώστε να χρηματοδοτηθούν οι επιχειρήσεις, με κύρια εργαλεία αυτής της προσπάθειας τα προγράμματα ΤΕΠΙΧ Ι, ΤΕΠΙΧ ΙΙ και το πρόγραμμα δανειοδότησης μέσω του νέου Ταμείου Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19, μόνο ως ένα ιδιαίτερα θετικό βήμα μπορεί να χαρακτηριστεί επισημαίνει ο πρόεδρος του ΒΕΘ. Ωστόσο, υποστηρίζει ότι «η πρωτόγνωρη κατάσταση που βιώνουμε είναι δεδομένο πως θα οδηγήσει στην ανάγκη λήψης επιπρόσθετων μέτρων, οι διαμορφωθείσες συνθήκες θα καθορίσουν ποια θα είναι αυτά».

Αναφορικά με την ανταπόκριση των τραπεζών στην διοχέτευση ρευστότητας, ο κ. Καπνοπώλης τονίζει πως «οι τράπεζες, οι οποίες κλήθηκαν να υλοποιήσουν τις δράσεις που ανακοίνωσε η κυβέρνηση, όχι μόνο δεν έχουν τη βούληση να συνδράμουν ουσιαστικά στην κοινή προσπάθεια, αλλά αντίθετα δημιουργούν σημαντικά προσκόμματα στις ενδιαφερόμενες για χρηματοδότηση -μέσω των εργαλείων αυτών- επιχειρήσεις. Υπάρχουν περιπτώσεις που τράπεζες αποκλείουν από τη διαδικασία βιώσιμες επιχειρήσεις, διότι αφενός ερμηνεύουν και εφαρμόζουν τους κανονισμούς των σχετικών προγραμμάτων κατά το δοκούν». Συνεχίζοντας, προσθέτει ότι «υπάρχουν περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόρριψης αιτήσεων, παρά το γεγονός ότι περιλάμβαναν ασφαλιστική και φορολογική ενήμερότητα, δεν είχαν οφειλές προς το τραπεζικό σύστημα και διέθεταν ακόμα και τις σχετικές εγγυήσεις. Δυστυχώς δανειοδότηση λαμβάνουν οι μεγάλες επιχειρήσεις και όχι οι μικρές που την

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλούνται να επαναλειτουργήσουν σε ένα δυσμενές περιβάλλον, που χαρακτηρίζεται από ύφεση και μείωση της κατανάλωσης ενώ πρέπει να καλύψουν λειτουργικά έξοδα και να κρατηθούν στη ζωή την ώρα που η ενίσχυση της ρευστότητας είναι ανύπαρκτη

Αναστάσιος Καπνοπώλης
Πρόεδρος του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης

έχουν ανάγκη».

Ταυτόχρονα, προειδοποιεί πως «αν συνεχιστεί η αβεβαιότητα και δεδομένου ότι οι υποχρεώσεις συνεχώς αυξάνονται πολύ φοβάμαι πως τελικά ο ήχος της κλειδωνιάς θα ηχήσει για αρκετές επιχειρήσεις».

Την ίδια στιγμή, θεωρεί αναγκαία «την ανάπτυξη ενός νέου παραγωγικού μοντέλου βασισμένου σε μια νέα εθνική στρατηγική. Παράλληλα θα πρέπει να δοθούν κίνητρα και χρηματοδοτικά εργαλεία για την ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών, αλλά και για την ενθάρρυνση επενδύσεων σε υψηλή τεχνολογία, σε καινοτόμες λύσεις και εφαρμογές, με έμφαση σε δυναμικούς κλάδους όπως η μεταποίηση, η πράσινη ενέργεια, οι μεταφορές, η εφοδιαστική αλυσίδα και ο αγροδιατροφικός καθώς και ο τουρισμός, με την ανάδειξη εναλλακτικών μορφών». Για το σκοπό αυτό απαιτείται, όπως επισημαίνει «συνένωση δυνάμεων και εποι-

κοδομητική συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων θεσμικών φορέων, με τα επιμελητήρια να κατέχουν πρωταγωνιστικό ρόλο».

Καμπανάκι κινδύνου από τουρισμό, εστίαση

«Μέχρι στιγμής έχει ανοίξει το 50% των ξενοδοχείων στη Θεσσαλονίκη, οι κρατήσεις είναι πολύ χαμηλές, τα έσοδα θα κυμανθούν στο 20-25% των περιουσιών, υπάρχουν ήδη λουκέτα σε ξενοδοχειακές μονάδες, λίγο καλύτερα είναι τα πράγματα με τις κρατήσεις Ιουλίου - Αυγούστου, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι πως δεν υπάρχουν πελάτες καθώς ο κόσμος φοβάται», σημειώνει ο Ανδρέας Μανδρίνος, πρόεδρος της ένωσης ξενοδόχων Θεσσαλονίκης. Παράλληλα, λέει πως «ίσως υποεκτιμήσαμε την επίδραση του κορονοϊού στην τουριστική κίνηση». Συνεχίζοντας, υποστηρίζει πως εφόσον υπάρξει εμβόλιο, του χρόνου ίσως ανακτήσουμε τις φετινές απώλειες, τώρα δεν υπάρχει προοπτική». Ο κ. Μανδρίνος θεωρεί πως το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» δεν είναι ελκυστικό για τα ξενοδοχεία καθώς καλύπτει πολύ μικρό ποσοστό των αναγκών υποστηρίζοντας την ίδια στιγμή πως πρέπει να «παραταθεί το μέτρο της αναστολής συμβάσεων για Αύγουστο - Σεπτέμβριο, διαφορετικά θα υπάρξουν απολύσεις».

«Η κίνηση είναι πολύ πεσμένη, σε τραγικά επίπεδα σε καφετέριες και εστιατόρια, τα μαγαζιά στο κέντρο έχουν επηρεαστεί περισσότερο σε σχέση με τα συνοικιακά γιατί δεν υπάρχουν τουρίστες», αναφέρει ο Ιωάννης Φιλοκώστας, πρόεδρος της ένωσης εστιατόρων και καφέ - μπαρ Θεσσαλονίκης. «Τα μέτρα της κυβέρνησης είναι ανύπαρκα, τίθενται προϋποθέσεις που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν, δεν μπορεί να μας ζητάνε να κρατήσουμε όλο το προσωπικό και να αξιοποιήσουμε μόλις το 45% του ωφέλιμου χώρου για τραπεζοκαθίσματα, το Σεπτέμβριο θα έχουμε λουκέτα, ο κόσμος δεν μπορεί να πληρώσει, ουκ αν λάβεις παρά του μη έχοντος», επισημαίνει. «Η πόλη μας θα γίνει νεκροταφείο μαγαζιών», τονίζει. Ο κ. Φιλοκώστας κάνει λόγο για «επιχείρηση εξόντωσης» με αφορμή τους ελέγχους που γίνονται από τις αρμόδιες αρχές. Διαβεβαιώνει παράλληλα ότι τα υγειονομικά πρωτόκολλα τηρούνται κατά γράμμα.

«Γενναία επιδοματική πολιτική»

«Η κατάσταση είναι τραγική, η ανεργία τον Σεπτέμβριο ίσως αγγίξει το 40% στη Θεσσαλονίκη, για περισσότερους από έναν στους τρεις εργαζόμενους η σύμβασή τους έχει γίνει μερικής απασχόλησης, κατά τη διάρκεια της πανδημίας είχαμε και καταγγελίες για εργοδοτικές αυθαιρεσίες με εργοδότες να αναγκάζουν τους εργαζόμενους να δουλέψουν αν και ήταν σε αναστολή», επισημαίνει ο πρόεδρος του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, Χάρης Κυπριανίδης.

«Η κρίση έχει επηρεάσει όλους τους κλάδους ενώ το πρόγραμμα επιδότησης από το κράτος μισθών και εισφορών δεν αρκεί, αφορά μόνο υπαλλήλους πλήρους απασχόλησης και δεν καλύπτει τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης», προσθέτει. Ταυτόχρονα, κρίνει αναγκαία μια πιο γενναία επιδοματική πολιτική για να στηριχτούν τα εισοδήματα των εργαζομένων αλλά και την στήριξη της ρευστότητας των επιχειρήσεων για να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας.

